



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 2332
Warszawa, 8 marca 2018 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 57. posiedzeniu w dniu 8 marca 2018 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw,
- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.**

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-)Stanisław Karczewski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 8 marca 2018 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2:
 - a) w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „i art. 8c”,
 - b) skreśla się art. 8c;

- 2) w art. 1 w pkt 3 w lit. b, w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 8b mają odpowiednie zastosowanie wobec dzieci osób, o których mowa w ust. 1 i 2.”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 8 marca 2018 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i uchwalił do niej 2 poprawki.

Poprawka nr 1 skreśla przepis stanowiący o możliwości dochodzenia przez działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowane z powodów politycznych odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikłe z represji za działalność, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Senat uznał za zasadne powrócić do pierwotnego przedłożenia senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji i ograniczyć zakres ustawy jedynie do przedmiotu petycji, skierowanej do Marszałka Senatu w dniu 9 lutego 2017 r. W opinii Senatu celem ustawy powinno pozostać jedynie wykonanie tej petycji, czyli przyznanie dzieciom matek pozbawionych wolności na podstawie uznanego za nieważne orzeczenia wydanego w związku z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, które wraz z matkami przebywały w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia lub których matka w okresie ciąży przebywała w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia, odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Przyjęcie powyższego rozwiązania nie oznacza, iż działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych nie powinni mieć możliwości dochodzenia odszkodowań i zadośćuczynień za poniesioną szkodę i doznaną krzywdę. Już w obowiązującym stanie prawnym taką możliwość przewiduje ustawa o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Warunkiem przyznania odszkodowania i zadośćuczynienia jest jednak wcześniejsze stwierdzenie nieważności orzeczenia wydanego w związku z działalnością opozycyjną. W wyniku kolejnych nowelizacji ustawy o odszkodowanie i zadośćuczynienie mogą ubiegać się także internowani w związku z wprowadzeniem stanu wojennego oraz osoby, pełniące czynną służbę wojskową, do której odbycia została powołane w stanie wojennym za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (bez konieczności uzyskania orzeczenia o nieważności takich decyzji). Dalsze ustawowe poszerzenie kręgu osób uprawnionych do odszkodowań i zadośćuczynień wymagać będzie, w opinii Senatu, ponownego przeanalizowania skutków finansowych

takiego rozwiązania. Ewentualny nowy projekt ustawy powinien też umieścić materię związaną z przyznaniem prawa do odszkodowania i zadośćuczynienia działaczom opozycji antykomunistycznej oraz osobom represjonowanym z powodów politycznych bezpośrednio w ustawie o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych.

Poprawka nr 2 koreluje przepisy ustawy. Ustawa o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, co do zasady, przyznaje możliwość dochodzenia odszkodowań i zadośćuczynień osobom, w stosunku do których uznano za nieważne orzeczenia wydane w związku z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz poszerza tę możliwość, w stosunku do osób pozbawionych wolności bez zakończonego orzeczeniem postępowania. Tak też, co do zasady, przewiduje nowy art. 8b ust. 1 ustawy stanowiący o dzieciach matek pozbawionych wolności wskutek orzeczeń uznanych za nieważne oraz nowy art. 11 ust. 3 traktujący o dzieciach matek pozbawionych wolności bez zakończonego orzeczeniem postępowania. Poprawka Senatu ujednocila art. 8b ust. 1 z art. 11 ust. 3 i przesądza, że uprawnienie, które wyrażać ma art. 11 ust. 3 przysługuje każdemu dziecku przebywającemu wraz z matką w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia lub którego matka w okresie ciąży przebywała w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia (tak, jak w podstawowym przepisie art. 8b ust. 1), a nie tylko dziecku, które urodziło się w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia (tak, jak obecnie przewiduje art. 11 ust. 3).